



ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙ ЧЕРЕЗ ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ

Викладач: кандидат економічних наук, доцент Дугієнко Наталя Олександрівна

Кафедра: міжнародної економіки, природних ресурсів та економіки міжнародного туризму, V корпус, ауд. 119

E-mail: dugienkonata@ukr.net

Телефон: : (061) 228-76-29 (кафедра), 228-76-13 (деканат)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), Viber

Консультації: дистанційні – Viber (за домовленістю)

| | | | | | | | |
|--|---|---|----|---------------------|---|--------------|----|
| Освітньо-наукова програма, спеціальність/рівень вищої освіти: | | Економіка 051 Економіка третій (доктор філософії) | | | | | |
| Статус дисципліни: | | вибіркова | | | | | |
| Кредити ECTS | 3 | Кіл-ть годин | 90 | Рік навчання | 2 | Тижні | 12 |
| Вид контролю: | | Залік | | | | | |
| Посилання на курс в Moodle | | https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12952 | | | | | |

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті забезпечити здобувачів третього рівня вищої освіти необхідними теоретичними знаннями та методичним інструментарієм щодо: процесів диверсифікації інвестицій через діяльність міжнародних компаній, процесів міжнародної інвестиційної діяльності, особливостей інвестиційних стратегій у глобальному середовищі; місця транснаціональних компаній у системі міжнародної інвестиційної діяльності; змісту стратегій і форм організації операцій транснаціональних корпорацій; сутності світових фінансових потоків; засад регулювання міжнародної інвестиційної діяльності; особливостей реалізації міжнародної інвестиційної діяльності в Україні.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

| | |
|------|--|
| ПРН1 | Мати передові концептуальні та методологічні знання з предметної області та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій |
| ПРН2 | Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки та у викладацькій практиці |
| ПРН3 | Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи |
| ПРН7 | Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми |
| ПРН8 | Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний |



| | |
|------|--|
| | саморозвиток та самовдосконалення протягом життя |
| ПРН9 | Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів |

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Базові навчальні посібники:

1. Давидова І. О., Величко К. Ю., Печенка О.І Транснаціональні корпорації. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175 с.
2. Задоя А. О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.
3. Дугієнко Н. О. Диверсифікація інвестицій через діяльність міжнародних компаній : конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) спеціальності 051 «Економіка» освітньо-наукової програми «Економіка». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2021. 97 с.

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання тестів, самостійних робіт, відеоматеріали, основна та додаткова література розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12952>

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Основними контрольними заходами є тести та самостійні роботи, які виконуються після опанування відповідної теми курсу. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи

Розробка та презентація міжнародної інвестиційної стратегії однієї з ТНК за вибором
Розробка та захист дослідницького проєкту «Проблеми і шляхи удосконалення інвестиційних процесів ТНК в Україні». План і структура дослідницького проєкту та методичні рекомендації щодо її підготовки розміщені на платформі Moodle.

| Тиждень і вид заняття | Тема заняття | Контрольні заходи, кількість балів |
|--|--|--|
| Змістовний модуль 1. Інвестиційна діяльність: сутність, суб'єкти та об'єкти | | |
| Тиждень 1 Лекція 1 | Теоретичні засади інвестиційної діяльності | |
| Тиждень 2 Практ. 1 | | Тест № 1. Основні поняття інвестиційної діяльності (max 10 балів) |
| Тиждень 3 Лекція 2 | ТНК як суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності | |
| Тиждень 4 Практ. 2 | | Тест № 2. Міжнародні компанії та їх роль у процесі глобалізації (max 10 балів) |
| Змістовний модуль 2. Диверсифікація міжнародних інвестиційних стратегій | | |
| Тиждень 5 Лекція 3 | Інвестиційні ризики | |
| Тиждень 6 Практ. 3 | | Самостійна робота № 1. Методи оцінки інвестиційних ризиків (max 10 балів) |

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни



| | | |
|---|--|--|
| Тиждень 7 Лекція 4 | Міжнародні інвестиційні стратегії | |
| Тиждень 8 Практ. 4 | транснаціональних корпорацій. | <i>Тест № 3. Міжнародні інвестиційні стратегії (max 10 балів)</i> |
| Змістовний модуль 3. Аналіз і оцінювання міжнародних інвестиційних проєктів. | | |
| Тиждень 9 Лекція 5 | Аналіз і оцінювання міжнародних інвестиційних проєктів. | |
| Тиждень 10 Практ. 5 | | <i>Доповідь: Система показників, які використовуються при аналізі інвестиційних процесів. (max 10 балів)</i> |
| Змістовний модуль 4. Інвестиційні процеси ТНК в Україні | | |
| Тиждень 11 Лекція 6 | Іноземні інвестиції в економічному розвитку України та її регіонів | |
| Тиждень 12 Практ. 6 | | <i>Тест № 4. Міжнародна інвестиційна діяльність ТНК в Україні (max 10 балів)</i> |
| Залік | | <i>Презентація міжнародної інвестиційної стратегії однієї з ТНК за вибором (max 20 балів) Захист дослідницького проєкту (max 20 балів)</i> |

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

| № | Контрольні заходи | Критерії оцінювання |
|-----------------|---|--|
| ПОТОЧНИЙ | | |
| 1 | <i>Тест № 1. Основні поняття інвестиційної діяльності</i> | Максимальна кіл-ть балів – 10. Тест складається з 10 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. |
| 2 | <i>Тест № 2. Міжнародні компанії та їх роль у процесі глобалізації</i> | Максимальна кіл-ть балів – 10. Тест складається з 10 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. |
| 3 | <i>Самостійна робота № 1. Методи оцінки інвестиційних ризиків</i> | Максимальна кіл-ть балів – 10. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: виконано правильно і повністю (10 балів); містить незначні неточності (7-9 балів), наявні помилки (4-6 бали), завдання виконано неправильно із суттєвими помилками й неповністю (1-3 бали) |
| 4 | <i>Тест № 3. Міжнародні інвестиційні стратегії</i> | Максимальна кіл-ть балів – 10. Тест складається з 10 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. |
| 5 | <i>Доповідь: Система показників, які використовуються при аналізі інвестиційних процесів.</i> | Максимальна кіл-ть балів – 10. Критерії оцінювання доповіді: 10 балів – повне розкриття теми, наявність власної думки, висновків та списку використаних літературних джерел; 6-9 балів – тема розкрита не повністю, наявні помилки в оформленні; 4-5 балів – наявні матеріали, які не дозволили здобувачу розкрити тему, відсутня власна думка здобувача; 1-3 бали – наявні окремі матеріали, які не дозволяють оцінити думку здобувача щодо теми дослідження. |
| 6 | <i>Тест № 4. Міжнародна</i> | Максимальна кіл-ть балів – 10. Тест складається з 10 питань. |

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА
Силабус навчальної дисципліни



| | | |
|--------------------|--|---|
| | інвестиційна діяльність ТНК в Україні | Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. |
| ПІДСУМКОВИЙ | | |
| 7 | <i>Презентація міжнародної інвестиційної стратегії однієї з ТНК за вибором</i> | Максимальна кіл-ть балів – 20. При цьому оцінюється глибина розуміння обраної теми (5 балів), застосовування сучасних інструментів і технологій пошуку, оброблення та аналізу інформації (5 балів), логічність та послідовність викладення матеріалу (5 балів), відповіді на питання (5 балів) |
| 8 | <i>Захист дослідницького проекту</i> | Максимальна кіл-ть балів – 20. Критерії оцінювання розробки та захисту дослідницького проекту «Проблеми і шляхи удосконалення інвестиційних процесів ТНК в Україні: відповідність інструментарію обраного метода завданням дослідження (4 бали), логічність та послідовність викладення результатів досліджень (4 бали), обґрунтованість висновків (4 бали), стиль наукового мовлення й грамотність (4 бали), відповідь на питання (4 бали), оформлення відповідно до встановлених вимог (4 бали) |

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

| За шкалою ECTS | За шкалою університету | За національною шкалою | |
|-------------------|--|------------------------|---------------|
| | | Екзамен | Залік |
| A | 90 – 100 (відмінно) | 5 (відмінно) | Зараховано |
| B | 85 – 89 (дуже добре) | 4 (добре) | |
| C | 75 – 84 (добре) | | |
| D | 70 – 74 (задовільно) | 3 (задовільно) | |
| E | 60 – 69 (достатньо) | | |
| FX | 35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання) | 2 (незадовільно) | Не зараховано |
| F | 1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом) | | |

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Змістовий модуль 1

Навчальні підручники, посібники, монографії:

1. Давидова І.О., Величко К.Ю., Печенка О.І Транснаціональні корпорації. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175 с.
2. Дугієнко Н.О. Диверсифікація інвестицій через діяльність міжнародних компаній : конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) спеціальності 051 «Економіка» освітньо-наукової програми «Економіка». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2021. 97 с.
3. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність : навч. посіб. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.
4. Сазонець О.М. Управління міжнародним бізнесом : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2019. 338 с.
5. Транснаціональні корпорації : навч.-метод. посіб. Уклад. : Т. В. Марченко. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 184 с.
6. Рогач О. Багатонаціональні підприємства : підручник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. 387 с.
7. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин : колективна монографія; кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 540 с.
8. Сучасні тенденції міжнародного руху капіталу : монографія / за ред. О. І. Рогача. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 269 с.
9. Rudenko-Sudarieva L. V., Shevchenko Yu. A. Transnational corporations behaviour in the context of global trends, challenges and threats in the world investment environment. Security of the XXI century: national and geopolitical aspects : Collective Monograph. Prague, Czech Republic : Nemoros s.r.o., 2020. P. 74–83.

Аналітичні матеріали:

1. Топ-100 найбільших компаній світу за ринковою капіталізацією. URL: <http://www.pwc.com/ua>.
2. Євростат. URL: <http://www.eurostat.com>.
3. Рейтинг інвестиційної привабливості. URL: <http://ibi.com.ua/UK/pravila-ta-reguljuvannja-tipy-rejtingov-rejting-investicionnoj-privlekatelnosti/>.
4. Індекс економічної свободи Heritage Foundation. URL: <http://www.heritage.org>.

Статті в наукових виданнях:

1. Воскобоева О. В., Ромащенко О. С. Транснаціональні корпорації в умовах глобалізації економіки України. *Бізнес-інформ*. 2021. № 1. С. 21 – 27.
2. Дугієнко Н. О., Яцук Г. ТНК в Україні: діяльність та вплив на економіку. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 48. С. 52-58. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/48-2020>.
3. Dugienko N. O., Bondarenko A. G. Globalization and socio-economic processes in Ukraine and the world in the context of war. *Financial Strategies of Innovative Economic Development: Proceedings Scientific Publications*. 2022. № 3 (55). P. 67-71.
4. Науменко Н. С., Збожна Д. М. Міжнародні ТНК: механізм функціонування та вплив на сучасний інвестиційний ринок. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. Том 31 (70). № 1, 2020. С. 8-14.
5. Смагло О. В. Інноваційно-інвестиційна діяльність транснаціональних корпорацій. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 26-1. 2018. С. 33-36.
6. Задоя А. О. Мотиви міжнародної інвестиційної діяльності. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2018. № 1 (24). С. 40-49.



7. Бичихін Є. В. Категорія інвестицій в умовах нової економічної реальності. *Наукові праці НДФІ*. № 1 (86). 2019. С. 131-145.

Інтернет-посилання:

1. World economic forum. URL: <https://www.weforum.org/>.
2. The World's Most Innovative Companies. URL: <http://www.forbes.com/innovative-companies/>.
3. Journal Fortune 500. (2020). 100 Fastest-Growing Companies. New York, United States. URL: <https://fortune.com/100-fastest-growing-companies/2019/search/>.
4. Top 1000 companies that spend the most on Research & Development (charts and analysis). URL: <https://www.ideatovalue.com/inno/nickskillicorn/2019/08/top-1000-companies-that-spend-the-most-on-research-development-charts-and-analysis/>.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики : вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
6. Варламова М., Завидовська А. Вплив провідних азіатських транснаціональних корпорацій на економіку країн світу. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 2 (75). С. 92-104. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/38822/2/GEB_2022v75n2_Varlamova_M-The_influence_of_leading_92-104.pdf.
7. Транснаціональні корпорації. Українсько-англійсько-польський словник основних термінів. Укл.: С. Войтко, О. Корогодова, М. Maciaszczyk, М. Rzemieniak. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2020. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/32810/1/Transnatsionalni_korporatsii_Svovnyk.pdf.

Змістовий модуль 2

Навчальні посібники, монографії:

1. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка : монографія / за ред. О. І. Рогача. Київ: ЦУЛ, 2020. 368 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045179.pdf>.
2. Давидова І. О., Величко К. Ю., Печенка О. І Транснаціональні корпорації. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175 с.
3. Дугієнко Н. О. Диверсифікація інвестицій через діяльність міжнародних компаній : конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) спеціальності 051 «Економіка» освітньо-наукової програми «Економіка». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2021. 97 с.
4. Задоя А. О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навч. посіб. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.
5. Козак Ю.Г. Транснаціональні корпорації: особливості інвестиційної діяльності : навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. 512 с.
6. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посіб. / за заг. ред. З. Б. Живко. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.
7. Липов В. В. Глобальна економіка : навч. посіб. / у 2 ч. Ч. 2 : Сучасний стан, проблеми та перспективи глобального розвитку. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 234 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0044031.pdf>.
8. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз : навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 276 с.
9. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. / Г. Я. Глуха, С. Б. Холод, В. Є. Момот, О. А. Євтушенко. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 72 с.
10. Транснаціональні корпорації : навч.-метод. посіб. / уклад. : Т. В. Марченко. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 184 с.
11. Casanova L., Miroux A. The Era of Chinese Multinationals : Competing for Global Dominance. Cambridge : Elsevier, 2020. 224 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/ScienceDirect/0046125.zip>.

Статті в наукових виданнях:



1. Булкот О. В. Міжнародні інвестиційні стратегії транснаціональних корпорацій. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2019. Вип. 4 (53). С. 16-21.
2. Дугієнко Н. О., Венгерська Н.С., Осаул А.О. Стратегічні напрями міжнародної інвестиційної діяльності в умовах пандемії. *Вісник Запорізького національного університету. Економічні науки*. 2021. № 2 (50). С. 70-74.
3. Кухарик В. Сучасні тенденції розвитку міжнародної інвестиційної діяльності ТНК. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. № 3. С. 32-43.
4. Руденко-Сударєва Л., Шевченко Ю. Парадигмальні засади та практична дилема інвестиційної поведінки транснаціональних корпорацій. *Міжнародна економічна політика*. 2022. № 1 (36). С. 7-51.
5. Ткаченко, О. М. Диверсифікація інвестиційного портфеля приватного інвестора як спосіб зниження його ризикованості. *Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. пр. Держ. наук.-дослід. ін-т інформатиз. та моделюв. екон.* 2019. № 3 (214). С. 40-47.
6. Захарченко В. І., Балахонова О. В., Величко М. Р. Оптимізація інвестиційного ризику з використанням інструменту його диверсифікації. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2019. Том 18. Вип. 1 (41). С. 57-68.

Змістовий модуль 3

Навчальні посібники, монографії:

1. Давидова І. О., Величко К. Ю., Печенка О. І. Транснаціональні корпорації. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175 с.
2. Дугієнко Н.О. Диверсифікація інвестицій через діяльність міжнародних компаній : конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) спеціальності 051 «Економіка» освітньо-наукової програми «Економіка». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2021. 97 с.
3. Міжнародні інвестиції та аналіз фінансових ринків : конспект лекцій / уклад.: І. О. Макаренко, О. Л. Пластун, Ю. М. Петрушенко. Суми: СумДУ, 2018. 201 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi60/0044216.pdf>.
4. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз : навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 276 с.
5. Задоя А. О. Міжнародна інвестиційна діяльність : навч. посіб. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.
6. Canto V. A., Wiese A. Economic Disturbances and Equilibrium in an Integrated Global Economy : Investment Insights and Policy Analysis. Cambridge : Elsevier, 2018. 433 p. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/ScienceDirect/0046131.zip>.

Статті в наукових виданнях:

1. Бестужева С., Козуб В. Формування та реалізація міжнародної інвестиційної стратегії підприємства: методичний аспект. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 16-20.
2. Рогач О. Методологічні аспекти аналізу багатонаціональних підприємств. *Міжнародна економічна політика*. 2019. № 2 (31). С. 7-42.
3. Гулик Т.В., Горб Є.Ю. Методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів з урахуванням ризиків в умовах невизначеності. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2020. Том 31 (70). № 6. С. 99-106.
4. Руденко-Сударєва Л. В., Шевченко Ю. А. Ефективність міжнародного інвестування ТНК у глобальному економічному середовищі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2019. Вип. 35. С. 4-11.

Змістовий модуль 4

Навчальні посібники, монографії:

1. Давидова І. О., Величко К. Ю., Печенка О. І. Транснаціональні корпорації. Харків: Видавництво «Форт», 2018. 175 с.



2. Дугієнко Н.О. Диверсифікація інвестицій через діяльність міжнародних компаній : конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії) спеціальності 051 «Економіка» освітньо-наукової програми «Економіка». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2021. 97 с.

3. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність : навч. посіб. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2018. 122 с.

4. Лимонова Є. М., Кузьмінов С. В., Глуха Г. Я., Шкура І. С. Транснаціоналізація світової економіки. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 137 с.

Аналітичні матеріали:

1. Глобальні цілі сталого розвитку 2016-2030. Національна доповідь. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>.

2. Оцінка обсягів прямих іноземних інвестицій, в яких кінцевим контролюючим інвестором є резидент (round tripping) за 2010 р. – 2021 р. Київ, 2022. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FDI_round_tripping_ICL-DFS.pdf?v=4.

3. UkraineInvest Guide. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/uk/guide/>.

4. Інвестиційна діяльність в Україні. URL: www.me.gov.ua.

5. Макроекономічні очікування. Економічна ситуація в Україні. URL: www.bank.gov.ua.

Статті в наукових виданнях:

1. Воскобоева О. В., Ромащенко О. С. Транснаціональні корпорації в умовах глобалізації економіки України. *Бізнес-інформ*. 2021. № 1. С. 21 – 27.

2. Дугієнко Н., Долгова А. Світовий досвід залучення іноземних інвестицій в економіку та можливості його використання в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 38. С. 26-31. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/38-2019>.

3. Дугієнко Н. О., Стрельников П. І. Особливості залучення прямих іноземних інвестицій в економіку Запорізької області. *Науково-практичний журнал "Інфраструктура ринку"*. 2019. № 32. С. 10-17.

4. Чернега В., Полозун А., Касьян А. Сучасні тенденції інвестування в Україні. *Економіка та суспільство*. 2022. №44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-78>.

5. Павлюк Т. С., Діденко М. В. Аналіз розвитку світових ТНК: досвід для України. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 15. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/8.pdf.

6. Прокопчук О., Горбачова І., Мамченко Т. Іноземний капітал в економіці України. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-33>.

Інтернет-посилання:

1. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

2. Про режим іноземного інвестування. Закон України від 19 березня 1996 р. № 93- 96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>.

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав інвесторів. Закон України від 7 квітня 2015 р. № 289-VIII. Відомості Верховної Ради України, 2015, № 25, ст.188. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/289-19#Text>.



РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через zoom і беруть активну участь у заняттях. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача зі здобувачами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі ZOOM. Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень або месенджери,



визначені викладачем. Відповіді на запити здобувачів подаються викладачем упродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені месенджери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та рік навчання.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

Академічна доброчесність. Здобувачі й викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

Навчальний процес та забезпечення якості освіти. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

Повторне вивчення дисциплін, відрахування. Наявність академічної заборгованості до 6 освітніх компонентів за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗНУ: <https://tinyurl.com/3fwvbptk>.

Неформальна освіта. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

Психологічна допомога. Телефон довіри практичного психолога Марти Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).



Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції
Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

Рівні можливості та інклюзивне освітнє середовище. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

Ресурси для навчання. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. **Графік роботи абонементів:** понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

Електронне забезпечення навчання (moodle): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>